

REFERAT

Møte: Beredskapsutvalg for reindrift i Nordland – halvårig møte – Storjord, Saltdal

Dato: 06.01.2025
02.12.2024

Møteleder: Christian-Brun Jenssen

Referent: Inge Ingvaldsen

Til stede:

Beredskapsutvalg

Eva Stina Andersson – Reindriftsrepresentant
Per-Thomas Kuhmunen – Reindriftsrepresentant
Christian Brun-Jenssen – Statsforvalteren i Nordland
Therese Berger - Mattilsynet

Statsforvalteren i Nordland

Stein Tage Domaas
Inge Ingvaldsen

Reinhelsetjenesten

Line Olsen
Torill Mørk

Meldt fravær:

Stig Lifjell og Mats Pavall (reindriftsrepresentant)

Referat fra halvårig møte i beredskapsutvalget

Saker:

1. Gjennomgang av mandat
2. Samhandling med Reinhelsetjenesten
3. Faglig påfyll fra Reinhelsetjenesten
4. Beiteforhold per 1. desember 2024

Tema

1. Gjennomgang av mandat i beredskapsutvalget

Christian gjennomgikk mandatet for Beredskapsutvalget.

- Faglig ressurs som skal bidra til å forebygge og håndtere beitekriser
- Ha oversikt over forhold som berører reinens helse og velferd.

Mandatet definerer hva en beitekrise er.

- Avvike fra det normale og skille seg fra normal variasjon mellom år
- Vesentlig beiteareal blir utilgjengelig eller påvirket av klimatiske forhold
- Betydelig risiko for tap av rein, og økonomiske tap.
- Det er beredskapsutvalget som erklærer beitekrise (må være enstemmig).

Beredskapsutvalget erklærer om det er beitekrise eller ikke. Medlemmene er inhabile i eget distrikt.

Beredskapsutvalget har både en operativ og rådgivende rolle.

To årlige møter, eller når medlemmene ber om det / ved behov. Fast møte i inngangen til vinteren – gjennomgang av mandat, og et etter den er over – evaluering. Fortløpende møter på Teams ved behov. Innkalling to uker før, men må ha en mer pragmatisk løsning når det haster. SFNO har fokus på praktiske løsninger. Organet er beslutningsdyktig når en fra forvaltning og en fra reindrift deltar.

Varsel om utfordrende beiteforhold: møte senest tre dager etter mottatt varsel, befarings så snart som det er praktisk mulig (dersom det er behov for befarings).

Taushetsplikt knyttet til personlige forhold og forretning, forvaltningsloven § 13. Dyrehelse? Noen saker er det plikt å melde fra om, mens andre er taushetsbelagte.

Et årlig fellesmøte i Alta, der alle beredskapsutvalgene inviteres til å delta.

2. Samhandling med Reinhelsetjenesten

Reinhelsetjenesten setter pris på å bli invitert og gjøre seg kjent med Beredskapsutvalget.

Ønsker å bli kontaktet og gjerne ha et fast møtepunkt. Vi må vurdere om vårmøtet er et bedre egnet tidspunkt.

Per Thomas savner mer informasjon til reieiere knyttet til fôring. NIBIO jobber mye med fôrtyper, kvalitet på fôret og hvordan man forer, mens Reinhelsetjenesten jobber opp mot sykdommer og ernæring.

3. Faglig påfyll fra Reinhelsetjenesten

Reinhelsetjenesten presenterte vanlige sykdommer som kan oppstå som et resultat av foring.

Mange sykdommer oppstår som følge av økende grad av tilleggsfôring. Sykdommer som diare, sur vom, våt buk, gressbuk ved grovt fôr kan oppstå direkte som følge av tilleggsfôring. Det fører også til høy tetthet av dyr, som indirekte vil gi økt smitterisiko.

Sur vom/vomacidose/skvalpmage er den vanligste forrelaterte sykdommen. Skyldes ofte for brå overgang til kraftfôr.

Øyebetennelse er en vanlig sykdom som kan skyldes foring – på grunn av høy tetthet av dyr. Redusere stress vil kunne redusere risiko for utbrudd av øyebetennelse, og andre infeksjonssykdommer. Det er ikke bare fôring som fører til stress. Det er mange faktorer som forårsaker stress i flokken.

Reinkopper er en «ny» sykdom hos rein. Ikke sett sammenheng mellom reinkopper og foring.

Viktig å være nøye med kvaliteten på grovfor.

Det er laget foringsveiledere. Per Thomas mener den norske foringsveilederen er dårlig, og mener at Statsforvalteren må slutte å legge ved denne når det utbetales midler (konfliktforebyggende midler). Den svenske veilederen er bedre. Reinhetstjenesten sendte ut nedlastningslenke til alle i møtet: [Ny brosjyr med kunnskap om fodersikkerhet ved utfodring av ren – Svenska Samernas Riksförbund](#)

4. Beiteforhold pr 1. desember

Christian har ringt rundt til de fleste distriktene for å få et bilde av beiteforholdene. Må ta høyde for at det var et kraftig regnvær søndag 1. desember, som kan ha forverret forholdene hos enkelte distrikter.

I slutten av oktober kom det opp mot en meter snø, som slo over til regn i starten av november. På sør-Helgeland virker det som snøen i stor grad regnet bort og beiteforholdene har vært gode i etterkant. Hos Saltfjellet, Ildgruben og Balvatnet ble det liggende igjen mye snø i høyden (fra ca 800 meter og oppover) og beiten er her i stor grad låste. Videre nordover meldes det om greie beiter.

Det har vært en blaut høst med veksling mellom snø og regn, som er uheldig med tanke på beiteforholdene fremover. Ved utgangen av november var det beiter tilgjengelig, men beredskapsutvalget er forberedt på at det kommer til å oppstå beitekriser fremover.